

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2490

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Högbacka, Riitta			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Naisten muuttuvat elämänmuodot maaseudulla			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Väitöskirja		Aika-Datum-Month and year 2003-12-13	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 316 s + liitteet (5 s)
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tarkastelun kohteena on naisten arkielämä nopeasti muuttuvalla nykymaaseudulla. Millaisia naisia maalla asuu, miten he siellä pärjäävät ja mihin suuntaan heidän tilanteensa on muuttumassa? Naisten arkea jäsennetään Thomas Höjrupin elämänmuotoanalyysin avulla. Tutkimuksessa hahmotetaan eri elämänmuotoja edustavien naisten elämäntähtäntöjä ja käsityksiä työstä, kodista, naisen asemasta ja maaseudusta. Pääaineistona ovat eripuolilta Suomea erilaisilta maaseutualueilta kerätty naisten teemahaastattelut. Lisäksi hyödynnetään koko maaseutua koskevia tilastotietoja ja tutkijan omia edustavia kyselyaineistoja.</p> <p>Palkkatöiden merkitys on kymmenen viime vuoden aikana korostunut. Naiset ovat myös entistä liikkuvampia. Suuri osa naisista on maalle muualta muuttaneita. Perinteiset agraariset elämänmuodot ovatkin väistymässä, ja tilalle on tulossa uudenlaisia elämänmuotoja, joissa naisten tausta, koulutus ja asema työmarkkinoilla poikkeavat toisistaan. Emäntien lisäksi maalla asuu mm. monenlaisia palkansaajia, täysillä uraa tekeviä naisia ja omaa idylliään etsiviä maallemuuttajia.</p> <p>Elämänmuodoilla on erilaiset lähtökohdat, resurssit, tarpeet, toiveet ja ongelmat. Esimerkiksi työ, koti, naiseus ja maaseutu saavat elämänmuodosta riippuen eri merkityksiä. Emännille ja nyt palkkatyössä oleville entisille emännille tyypillinen julkisen ja yksityisen sfäärin, työn ja kotitalouden yhteenkietoutuminen alkaa ilman maataloustaustaa olevilla naisilla purkautua. Tällöin kotitalous supistuu kodiksi ja perinteistä kotitöiden jakoa aletaan kritisoida. Uranaissilla suurimmat ristiriidat liittyvät äitiyden ja uran yhteensovittamiseen. Maallemuuttajat pohtivat naiseutta ja työtä uusista näkökulmista. Heillä on myös yleensä alkuvaikeuksia maalle sopeutumisessa. Agraaripohjaisten elämänmuotojen toiminnallinen ja emotionaalinen suhtautuminen maaseutuun muuttuu. Koti ei enää laajene kattamaan lähiympäristöä. Liikkuvuus ja sosiaalisten verkostojen irtoaminen paikasta ovat tyypillisiä erityisesti uranaissille ja maallemuuttajille. Emännät ja entiset emännät ovat riippuvaisempia paikkaan kiinnittyvistä sosiaalisista suhteista ja pitkälti ylläpitävät kylien yhteisöllisyyttä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords naiset - elämäntapa - maaseutu - Suomi - 1990-luku			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 947, ISBN 951-746-553-X, ISSN 0355-1768. Vastaväittäjä: dosentti Ritva Nätkin; Kustos: prof. Riitta Jallinoja			